

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ: Ανθρώπινα Δικαιώματα

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Φεβρουάριος-Μάρτιος 2022

ΣΧΟΛΕΙΟ: Νηπιαγωγείο Νεάπολης

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε και από τα δύο τμήματα του Νηπιαγωγείου από τις Νηπιαγωγούς:

- Αμπατζίδου Συμέλα
- Τσώνη Βασιλική
- Βούλγαρη Αθανασία

Το πρόγραμμα υπάρχει στο αποθετήριο του ΙΕΠ. Κατά την υλοποίησή του έγιναν κάποιες αλλαγές σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα των παιδιών.

Ευχαριστούμε πολύ τους γονείς για την ανταπόκρισή τους και τη βοήθεια που προσέφεραν στην υλοποίησή του.

ΤΙΤΛΟΣ:«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»

Δεξιότητες στόχευσης του προγράμματος

- ✓ Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα – 4Cs(συνεργασία, κριτική σκέψη, επικοινωνία, δημιουργικότητα)
- ✓ Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία)

Σύνδεση με τη Βασική Θεματική

- Δικαιώματα του Παιδιού
- Αλληλοσεβασμός

- Διαφορετικότητα
- Αντιμέτωπιση διακρίσεων
- Κοινωνική ευαισθησία

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Η οικογένεια ως κοινωνικός θεσμός έχει διαφοροποιηθεί στο πέρασμα του χρόνου υπό την επίδραση κοινωνικοοικονομικών και πολιτιστικών αλλαγών. Είναι γεγονός ότι, με τον όρο «οικογένεια» σήμερα, εννοούνται περισσότεροι του ενός τύποι οικογενειών με διαφορετική δομή και λειτουργία των μελών τους. Αν και τα βασικά οικογενειακά σχήματα που αναφέρονται (Muncie & Sapsford, 1999, Γεώργας, 2004) είναι η πυρηνική, η εκτεταμένη, η μονογονεϊκή και η ανασυγκροτημένη οικογένεια, ωστόσο στα τέσσερα αυτά σχήματα μπορούν να ανιχνευθούν πολλές υποπεριπτώσεις, ανάλογα με τον τρόπο σύνδεσης των οικογενειών με μία ή περισσότερες ομάδες συγγενών, τον χώρο στον οποίο (συγ)κατοικούν, την αιτία εισόδου στη μονογονεϊκότητα, τους συγγενικούς δεσμούς αίματος, αγχιστείας ή υιοθεσίας που τους ενώνουν. Στην πραγματικότητα, από τα τέσσερα οικογενειακά σχήματα δύνανται να προκύψουν αμέτρητες εναλλακτικές οικογενειακές «μονάδες» που διαφοροποιούνται ανάλογα με την απόδοση κάποιου ιδιαίτερου χαρακτηριστικού σε ένα ή περισσότερα μέλη τους: εθνικότητα, φυλή, γλώσσα, θρήσκευμα, αναδοχή, υιοθεσία, ορφάνια, αριθμός παιδιών, συγγενείς, γάμος, διαζύγιο, συμβίωση, αναπηρία, ασθένεια, θάνατος, φυλακή, εργασία, κατοικία, μετανάστευση (Lynch, 2013).

Το σχολείο μπορεί μέσω εκπαιδευτικών παρεμβάσεων να συμβάλει στη διαχείριση της οικογενειακής διαφορετικότητας των μαθητών δρώντας κυρίως προληπτικά, αλλά και θεραπευτικά, εφόσον υπάρξει πρόβλημα. Κάθε εκπαιδευτική παρέμβαση, σε σχέση με την

οικογενειακή πολυμορφία, θα στοχεύει στην κατανόηση της διαφορετικότητας του οικογενειακού πλαισίου στο οποίο ανήκει ο μαθητής, στον αποστιγματισμό των διαφορετικών οικογενειακών καταστάσεων και στην ενίσχυση της ουδετερότητας ως προς την αντιμετώπιση των μετασχηματισμών της δομής της οικογένειας (Μαράτου-Αλιπράντη, 1998).

Το παρόν εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!» προσεγγίζει θέματα οικογενειακής ποικιλομορφίας προς άρση των όποιων διακρίσεων (άρθρο 2, Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού), μέσα από δραστηριότητες που στοχεύουν στην καλλιέργεια και ενίσχυση των δεξιοτήτων μάθησης του 21ου αιώνα στους μαθητές (4Cs - συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και επικοινωνία), αλλά και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων κοινωνικής ζωής (κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία)

1^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

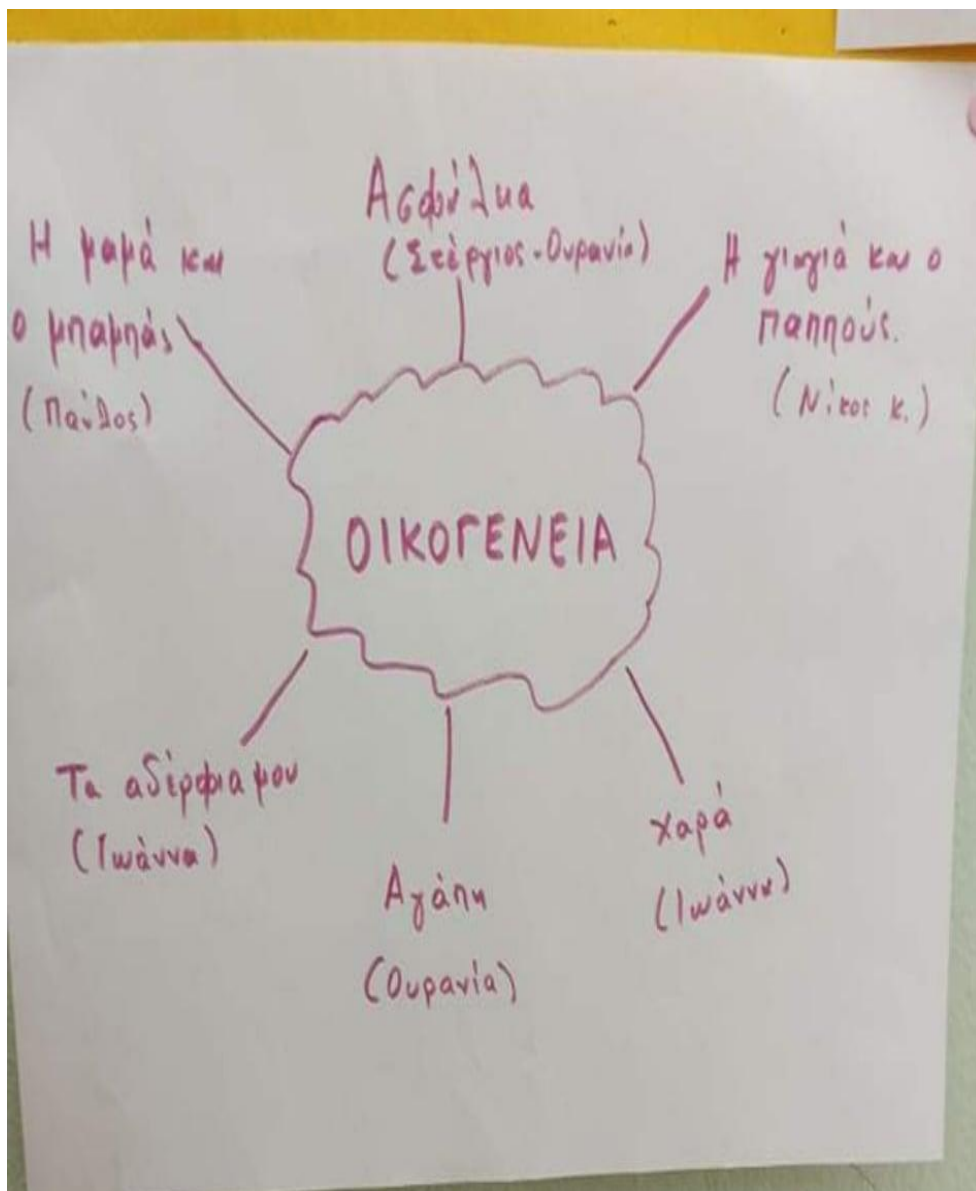
ΤΙΤΛΟΣ: Η οικογένεια μου

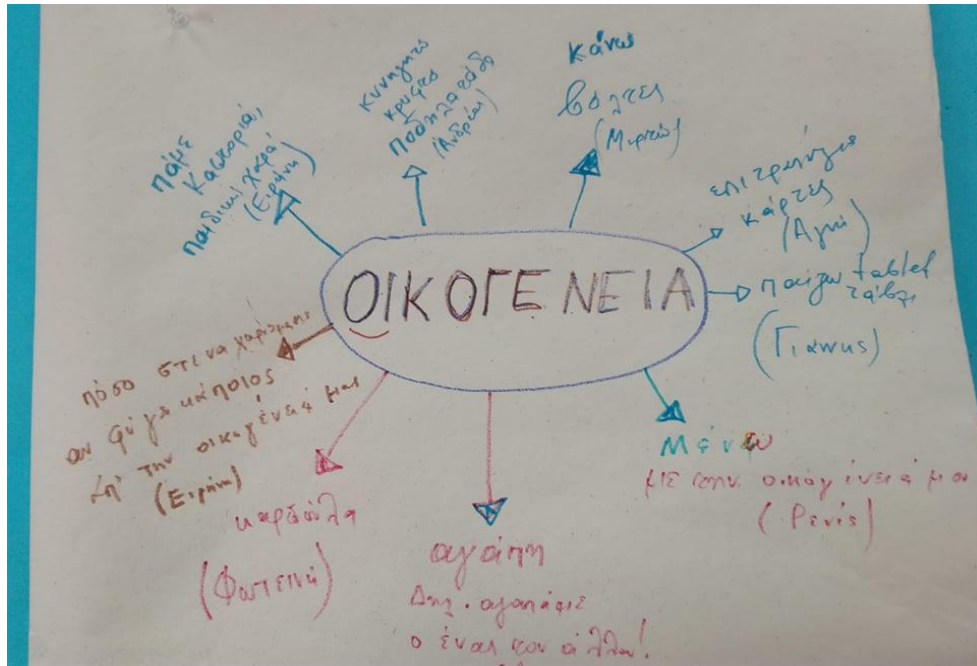
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να «ξανασυστηθούν» οι μαθητές με κριτήριο το οικογενειακό τους πλαίσιο
- Να προκληθεί το ενδιαφέρον των μαθητών σχετικά με τη διαφορετική δομή άλλων οικογενειών εκτός από τη δική τους
- Να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των οικογενειών των συμμαθητών τους
- Να εκφράσουν αντιλήψεις, συναισθήματα, ιδέες για την έννοια της «οικογένειας»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

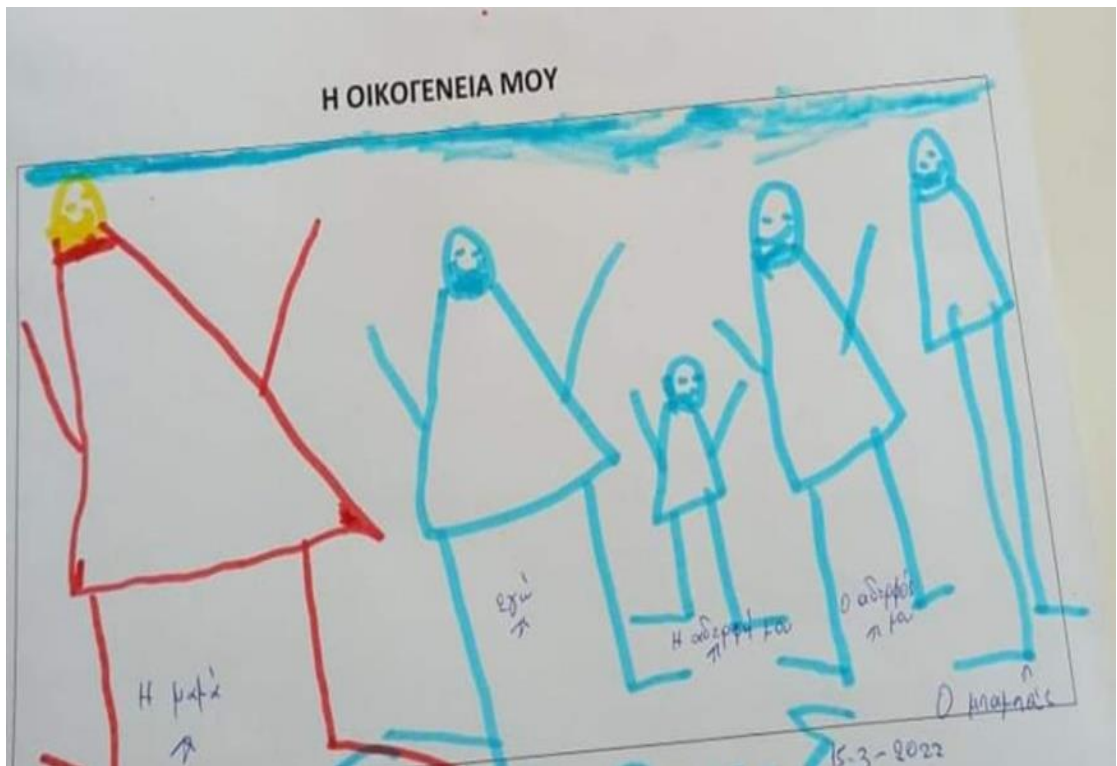
- Ο εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές σε μια δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών με θέμα «Τι είναι Οικογένεια» με στόχο την ανίχνευση των πρότερων ιδεών και αντιλήψεων των μαθητών.

- Ζητάμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν την οικογένειά τους και να την παρουσιάσουν. Στην ολομέλεια της τάξης, καλούνται να σχολιάσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρατηρούν στις οικογένειες των συμμαθητών τους, όπως αυτές εικονίζονται στις ζωγραφιές τους.

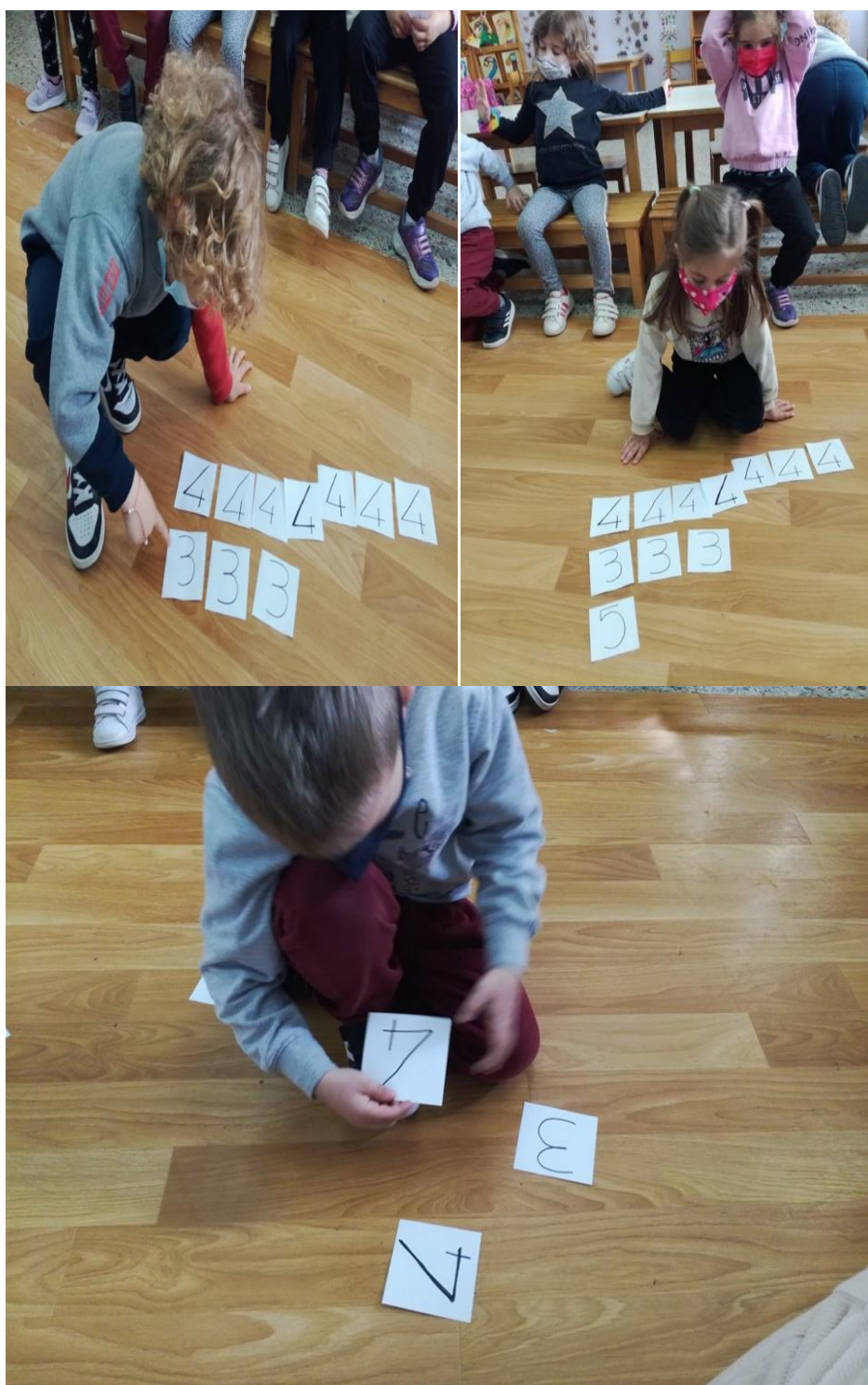

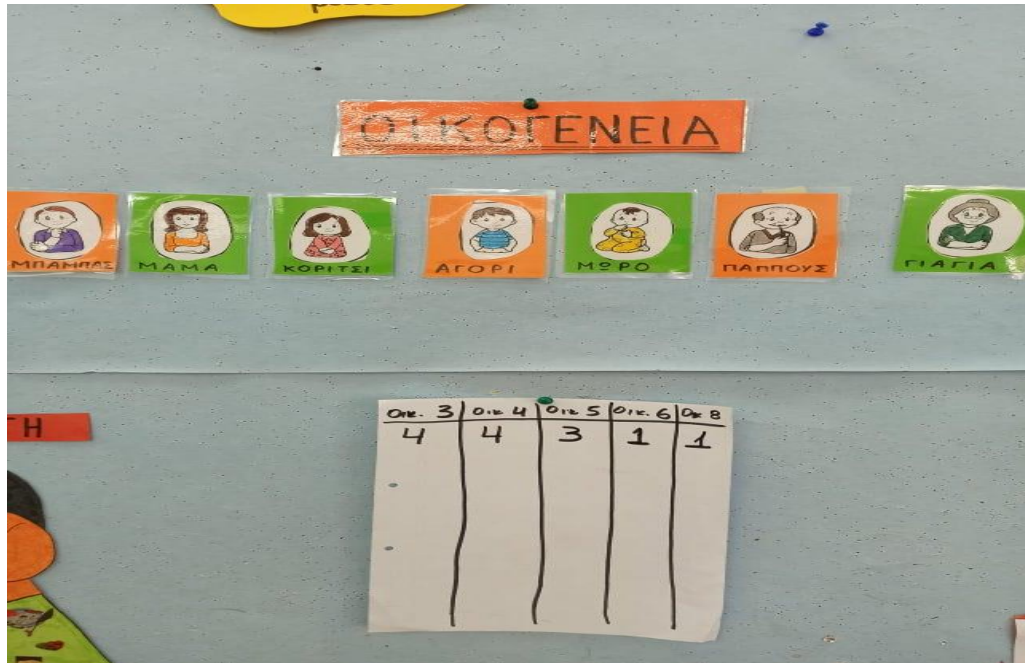
- Παρουσιάζουμε εικόνες από τα μέλη μιας οικογένειας και ζητάμε από τα παιδιά να συνθέσουν τη δική τους οικογένεια για να δούμε από πόσα μέλη αποτελείται βρίσκοντας στο τέλος τον αντίστοιχο αριθμό.

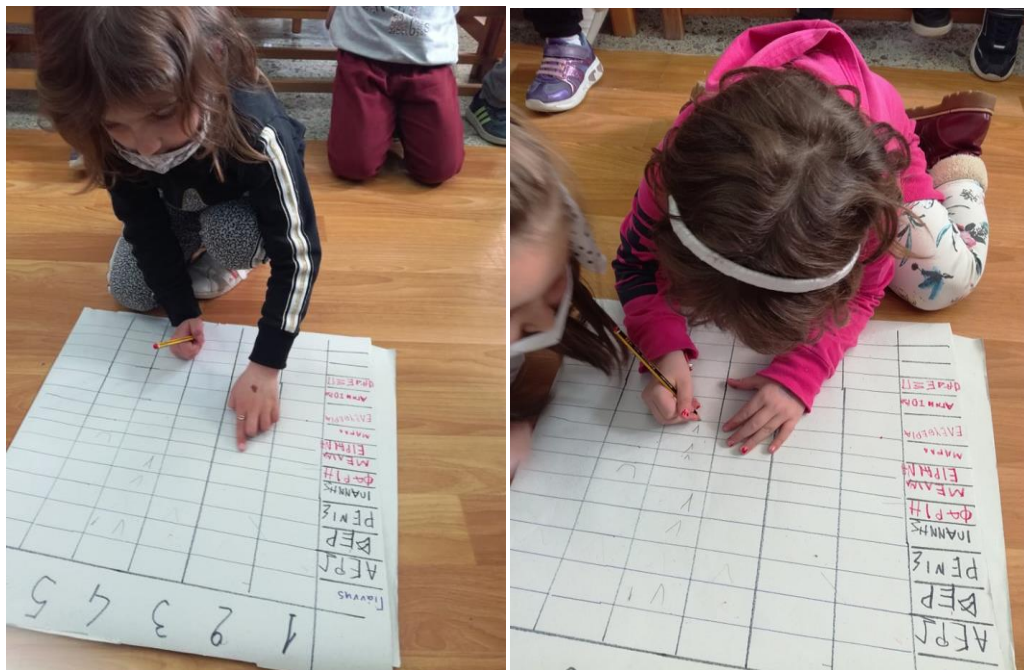

- Φτιάχνουμε πίνακα με στήλες και αριθμούς και γράφουμε το όνομα τους στην στήλη που αντιστοιχεί ανάλογα με τα μέλη της οικογένειάς τους.

Στο άλλο τμήμα τα παιδιά συμπλήρωσαν πίνακα διπλής εισόδου

- Αφήνουμε κάτω στεφάνια και σε κάθε στεφάνι τοποθετούμε αριθμούς. Τα παιδιά κινούνται στο χώρο με συνοδεία ταμπουρίνου και στο στοπ πρέπει να μπουν στο στεφάνι με τον αριθμό των μελών της οικογένειάς τους. Πόσα παιδιά

μπήκαν σε κάθε αριθμό; Ποιοί έχουν τη μεγαλύτερη οικογένεια και ποιοί τη μικρότερη;

2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ: Βιώματα και συναισθήματα μέσα στην οικογένειά μας

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα – 4Cs (συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και επικοινωνία).
- Να μοιραστούν ευχάριστες και δυσάρεστες στιγμές που βιώνουν μέσα στην οικογένειά τους
- Να εκφράσουν τα συναισθήματα που νιώθουν μέσα στην οικογένειά τους
- Να εντοπίσουν τους ρόλους των μελών μιας οικογένειας
- Να μάθουν να γράφουν λέξεις ή να τις ταυτοποιούν (μαμά, μπαμπάς, αδέρφια κλπ.)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Βλέπουμε βίντεο με τίτλο: Η οικογένεια. <mailto:https://www.youtube.com/watch?v=Llq87LDi9f0>
- Γίνεται συζήτηση και τα παιδιά αναφέρονται σε βιώματά τους μέσα στην οικογένεια που τους κάνουν χαρούμενους ή τους στεναχωρούν. Τους δίνουμε την ευκαιρία να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.

Συμπληρώνουν αντίστοιχο φύλλο εργασίας

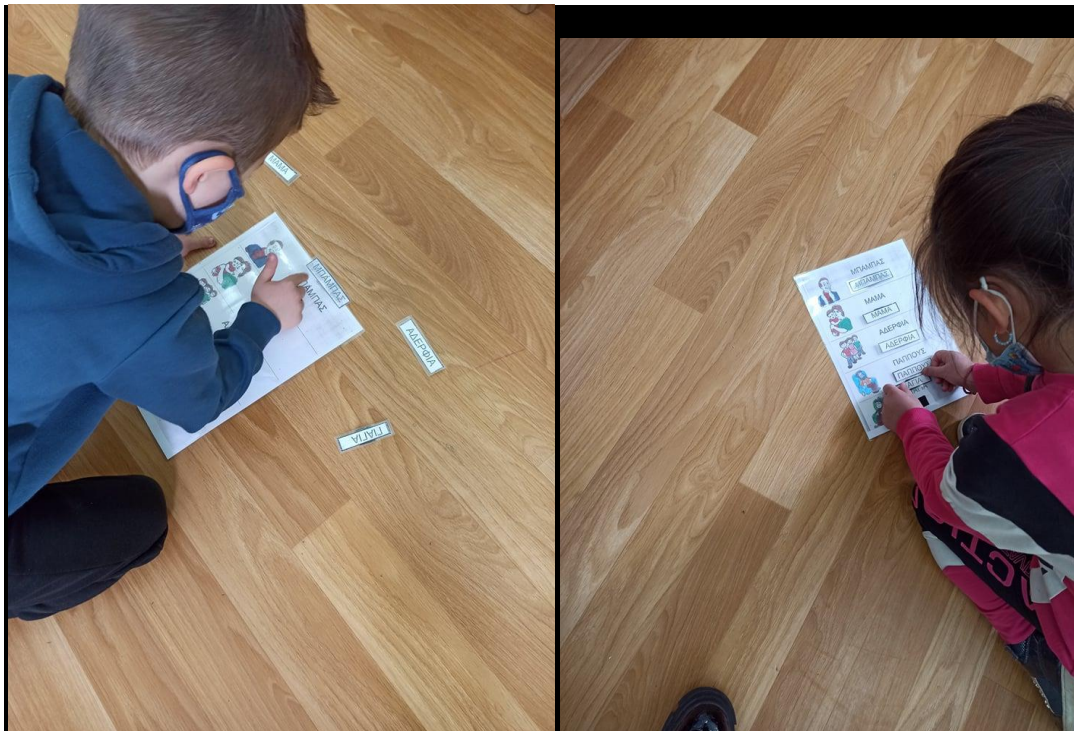
- Γίνεται αναφορά για το ρόλο του κάθε μέλους μέσα στην οικογένεια. Δραματοποιούμε οικογενειακές στιγμές. Τα παιδιά παίρνουν ρόλους. Αναφερόμαστε σε καταστάσεις προβληματισμού που μπορεί να προκύψουν μέσα σε μια οικογένεια και τα παιδιά καλούνται να βρουν λύσεις. Συμπληρώνουν φύλλο εργασίας: Πόσα μέλη έχει η οικογένειά τους και ποιος ο ρόλος του καθενός.

- Κάνουμε ταυτοποίηση λέξεων (ΜΑΜΑ, ΜΠΑΜΠΑΣ, ΑΔΕΡΦΙΑ, ΠΑΠΠΟΥΣ, ΓΙΑΓΙΑ)

- Μαθαίνουμε παιδικό τραγούδι- Η οικογένεια
<https://www.youtube.com/watch?v=Llq87LDi9f0>

3^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ: Ας γνωριστούμε καλύτερα

ΣΤΟΧΟΙ:

- Ανάπτυξη της αυτοεικόνας ,της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησης των μαθητών
- Ανάπτυξη του προφορικού λόγου, της χρήσης των κανόνων του διαλόγου
- Ανάπτυξη της συνοχής της τάξης, της αλληλοεκτίμησης, του αλληλοσεβασμού
- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών
- Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της συνεργασίας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πως μπορούμε να μάθουμε περισσότερα για την οικογένεια του κάθε παιδιού; Αποφασίζουμε λοιπόν να εφαρμόσουμε ένα πρόγραμμα. Στέλνουμε ενημερωτικό σημείωμα στους γονείς και τους καλούμε να συμμετάσχουν στην υλοποίησή του. Κάθε εβδομάδα θα κληρώνεται ένα παιδί και θα είναι το τιμώμενο πρόσωπο μέσα στην τάξη μας. Θα φέρνει από το σπίτι του προσωπικά του αντικείμενα όπως φωτογραφίες, αγαπημένα του παιχνίδια, αγαπημένα του παραμύθια και ότι άλλο κρίνει πως το αντιπροσωπεύει. Θα τα παρουσιάζει στην ολομέλεια και θα τα μοιράζεται με τους συμμαθητές του. Στο τέλος της εβδομάδας θα επισκέπτεται την τάξη μας ένας από τους γονείς του για να μας απαντήσει σε ερωτήματα σχετικά με τις συνήθειες του παιδιού και για να κάνουμε κάποιες δράσεις. Η δραστηριότητα ολοκληρώνεται με την παράδοση στο παιδί ενός δώρου αναμνηστικού με όμορφα λόγια από όλους τους συμμαθητές του και από τις κυρίες του.

- Παρουσίαση από το κάθε παιδί του υλικού που έχει φέρει στην τάξη. Περιγράφουν, απαντούν σε απορίες των συμμαθητών τους, μοιράζονται εμπειρίες τους, παίζουν όλοι μαζί με τα αγαπημένα του επιτραπέζια.

- Επίσκεψη γονέων στο νηπιαγωγείο μας στα πλαίσια της εφαρμογής του προγράμματος

ΤΜΗΜΑ 1°.Αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες

ΤΜΗΜΑ 2°. Αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες

- ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΜΑΣ

ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΑΜΑΔΩΝ ΒΑΨΑΜΕ ΑΥΓΑ ΚΑΙ ΓΕΜΙΣΑΜΕ ΤΑ ΚΑΛΑΘΑΚΙΑ ΤΑ ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΜΕ ΧΟΡΤΟ

ΕΤΟΙΜΑΣΑΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΝΩ ΣΕ ΚΕΡΑΜΙΔΙ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΟΝΕΩΝ.ΕΝΑΣ ΠΑΤΕΡΑΣ ΕΚΟΨΕ ΤΑ ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΚΑΙ ΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑ ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΝΑ ΤΑ ΒΑΨΟΥΝ

4^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ: Η μονα-δική μου οικογένεια

ΣΤΟΧΟΙ

- Να έρθουν σε επαφή με όψεις της οικογενειακής πολυμορφίας μέσω παραμυθιού.
- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα – 4Cs (συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και επικοινωνία)
- Να γνωρίσουν διαφορετικούς τύπους οικογενειών και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους
- Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.
- Να καλλιεργηθεί η ενσυναίσθηση των μαθητών ώστε να κατανοούν πώς αισθάνονται άλλα άτομα που ανήκουν σε διαφορετικές οικογένειες.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι απέκτησαν νέες γνώσεις για τους διαφορετικούς τύπους οικογένειας.
- Να καταγράψουν τα συναισθήματά τους μέσα από μια ζωγραφιά

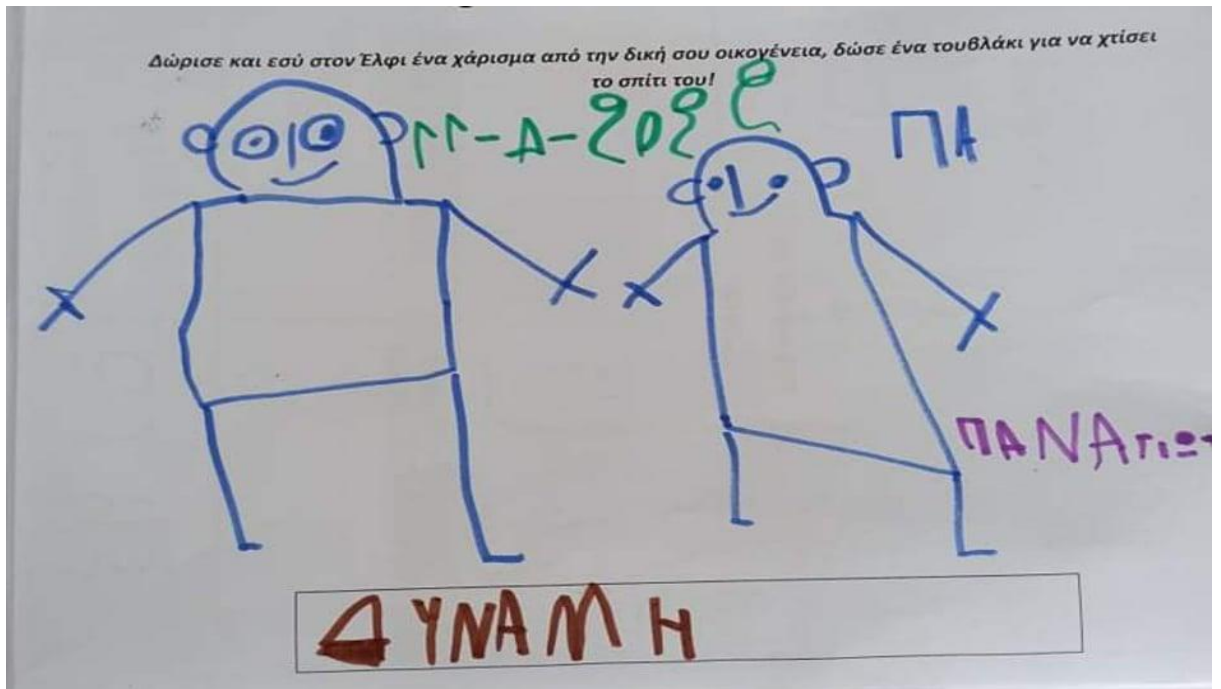
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Ο εκπαιδευτικός προβάλλει στην τάξη το διαδραστικό ψηφιακό παραμύθι «Η μονα-δική μου οικογένεια» της Ι. Μανάφη (άδεια Creative Commons [Η μονα-δική μου οικογένεια \(byethost8.com\)](https://www.byethost8.com)). Όλοι μαζί συζητάμε για τις οικογένειες των ζώων που πρωταγωνιστούν στο παραμύθι και εντοπίζουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε κάθε τύπο οικογένειας. Τα παιδιά βρίσκουν σε ποιο τύπο ανήκει η δική τους οικογένεια.

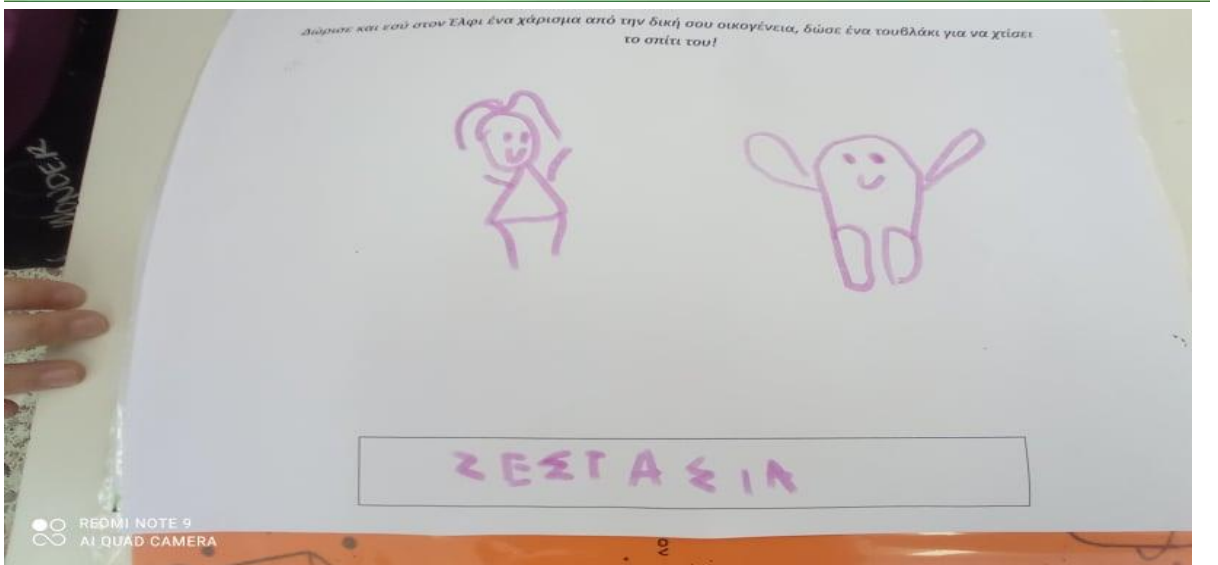

- Μετά από συζήτηση συμπληρώνουν φύλλο εργασίας- Δώρισε κι εσύ στον Έλφι ένα χάρισμα από τη δική σου οικογένεια, δώσε ένα τουβλάκι για να χτίσει το σπίτι του

- Οι μαθητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να ζωγραφίσει έναν διαφορετικό τύπο οικογένειας από τις πέντε που μελέτησαν (πυρηνική, εκτεταμένη, μονογονεϊκή, θετή, ορφανά παιδιά), με βάση ένα κοινό πρότυπο. Η ζωγραφιά θα έχει ένα σπιτάκι, στο οποίο κατοικεί η οικογένεια που εκπροσωπεί η ομάδα, ενώ καλείται να γράψει μέσα στο σπιτάκι, λέξεις που εκφράζουν το πώς αισθάνονται τα μέλη μέσα στην οικογένειά τους. Στο τέλος της δραστηριότητας, τα έργα αφού παρουσιαστούν στην ολομέλεια αναρτώνται σε κατάλληλο χώρο της τάξης ή του σχολείου.

Η ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ 1ου ΤΜΗΜΑΤΟΣ

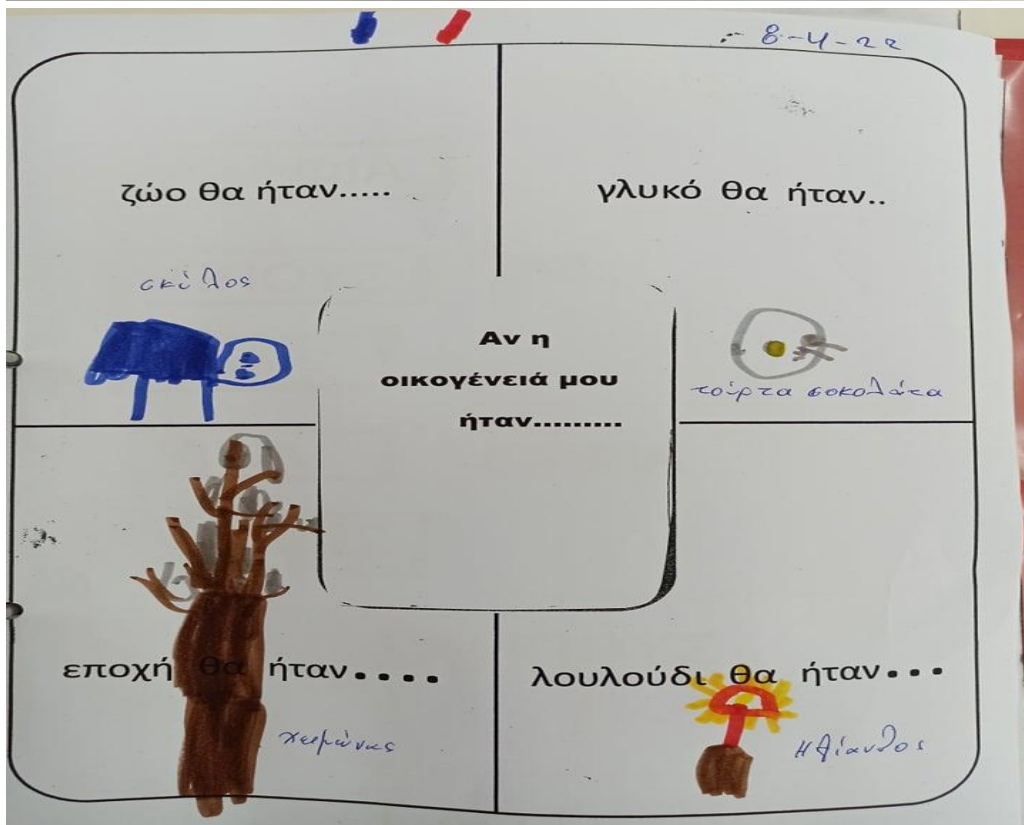

Η ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ 2ου ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- Ζητάμε από τα παιδιά να συμπληρώσουν φύλλο εργασίας:
Αν η οικογένειά μου ήταν ζώο, γλυκό, εποχή ή λουλούδι τι θα ήταν;

- Τα παιδιά συμπληρώνουν φύλλο εργασίας:
Πως φαντάζεσαι την οικογένεια που θα κάνεις όταν μεγαλώσεις;

- Επαναλαμβάνεται η δραστηριότητα ιδεοκαταιγισμού του 1ου Εργαστηρίου με θέμα «Τι είναι Οικογένεια» για να διαπιστωθούν οι αλλαγές που συντελέστηκαν στους μαθητές σε επίπεδο γνώσεων, αντιλήψεων, συναισθημάτων. Ο εκπαιδευτικός προβάλλει συγκριτικά και την εικόνα από τον αρχικό ιδεοκαταιγισμό και καλεί τους μαθητές να παρατηρήσουν τις διαφορές στις γνώσεις και τις ιδέες τους, με στόχο να καλλιεργήσει και να ενισχύσει τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες.
- Στο τέλος, οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν μία Ρουμπρίκα Αυτοαξιολόγησης για τη συνεργασία στην ομάδα, την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και την αποδοχή της διαφορετικότητας

Τελικά, πώς τα πήγα;
 Διαλέγω το προσωπάκι που ταιριάζει...

Όνομα	Ημερομηνία
<p>Η συνεργασία με τους συμμαθητές μου στις ομάδες μου άρεσε πολύ!</p> <p>☺ ☹ ☠</p>	<p>Έλεγα ελεύθερα τη γνώμη μου, και σεβόμουν τη γνώμη των άλλων!</p> <p>☺ ☹ ☠</p>
<p>Γνώρισα πολλές οικογένειες διαφορετικές μεταξύ τους!</p> <p>☺ ☹ ☠</p>	<p>Κάθε φορά που κάναμε "οικογενειακό συμβούλιο" ένιωθα ότι ανήκω σε μια καινούρια οικογένεια!</p> <p>☺ ☹ ☠</p>
<p>Κατάλαβα ότι όλες οι οικογένειες είναι ίσες, αν και είναι διαφορετικές!</p> <p>☺ ☹ ☠</p>	<p>Κατάλαβα ότι όλες οι οικογένειες έχουν προβλήματα, αλλά έχουν και πολλές χαρές!</p> <p>☺ ☹ ☠</p>